

Medicinos daktaras, docentas
VYTAUTAS GURAUSKAS

Ką atiduosi - tavo,
ką paslėpsi - tai prarasta visiems laikams.
Šota Rustavelis

Med. dr. doc. Vytautas Gurauskas gimė 1931 m. spalio 14 d. Tauragės apskr. Kaltinėnų miestelyje tarnautojo šeimoje. Šeimai persikėlus įgyventi į Švėkšną 1939 m. įstojo į Švėkšnos pradžios mokyklą, kurią 1943 m. baigė ir mokslus tęsė Švėkšnos "Saulės" gimnazijoje.

1951 m. su pagyrimu baigė vidurinę mokyklą ir įstojo į Kauno medicinos instituto Gydomąjį fakultetą. 1957 m. baigęs studijas ir buvo paskirtas dirbti į Vilkaviškio rajono centrinę ligoninę gydytoju. Vėliau tapo rajono vyriausiojo gydytojo pavaduotoju ir rajono vyriausiuoju gydytoju. Jam dirbant vyriausiuoju gydytoju buvo rekonstruota ligoninė, pastatyta tuberkuliozės ligoninė, įsteigta naujų ambulatorijų, felčerių-akušerių punktų, atidaryta kūdikių pieno mišinių virtuvė, pastatytas naujas sanitarinio-epidemiologinio skyriaus pastatas. Vilkaviškio rajone trūkstant medicinos personalo, V.Gurausko iniciatyva buvo organizuota medicinos seserų mokykla, kurią baigusios medicinos seserys likdavo dirbti rajone.

1964 m. kaip pasižymėjęs sveikatos apsaugos sistemos darbų organizatorius V.Gurauskas buvo pakviestas dirbti LKP CK Mokslo ir mokymo įstaigų skyriaus Sveikatos apsaugos ir socialinio aprūpinimo sektoriaus vedėju. Kartu dirbo Respublikinėje klinikinėje ligoninėje, o nuo 1966 m. dėstė Vilniaus universiteto Medicinos fakultete.

Kėlė kvalifikacijas Sveikatos apsaugos ministerijos Eksperimentinės ir klinikinės medicinos instituto aspirantūroje, 1971 m. apgynė medicinos mokslų kandidato disertaciją "Elektroninių skaičiavimo mašinų panaudojimas Lietuvos didelių miestų greitosios medicinos pagalbos stotyse". Be kita ko, šiame darbe ir jį lydėjusiose publikacijose pirmą kartą pateikiami ir istoriniais šaltiniais paremti duomenys apie Vilniaus greitosios medicinos pagalbos stoties įkūrimą 1902 m., t.y. vienos iš pirmųjų stočių Europoje.

Naudodamasis įtakingo administracinio darbuotojo padėtimi tuometinėje vadovavimo sveikatos apsaugos sistemoje V.Gurauskas aktyviai rėmė šios sistemos materialinės bazės plėtrą, tinkamų specialistų jai parinkimą bei ugdymą.

Būdamas gabus administratorius, kartu dirbdamas mokslinį ir pedagoginį darbą jis ne vienu konkrečiu atveju prisidėjo, kad tobulėtų šalies medicinos pagalbos įstaigų veikla. V.Gurausko darbo stiliui, jo kaip vadovo koncepcijos, o ne sanatorinių lovų didinimo šalininku, V.Gurauskas ypač

daug jėgų ir energijos skyrė Druskininkų, Palangos, Birštono, Likėnų fizioterapijos gydyklų, gydymųjų plaukymo baseinų statybai, vaikų poilsio ir sanatorinio kurortinio gydymo plėtimui, naujų gydymo formų diegimui, balneologinių faktorių taikymui ne kurortų sąlygomis. Prisidėjo prie Lietuvos respublikinės Kurortologijos mokslo tyrimo laboratorijos steigimo, jos darbo organizavimo, jaunų kurortologų rengimo, mokslinių darbų diegimo į kurortinę praktiką.

V.Gurausko iniciatyva 1982 metais Lietuvoje buvo surengtas Pasaulio kurortologų kongresas, kuriame dalyvavo 62 šalys. Tuo periodu Lietuvos kurortams nuolat buvo pripažįstama pirmoji vieta TSRS kurortų sistemoje. Už pasiekimus valdant bei tvarkant kurortus V.Gurauskas buvo apdovanotas ir Liaudies pasiekimų parodos Aukso medaliu.

Tik baigęs vidurinę mokyklą V.Gurauskas paragavo ir vietinės spaudos žurnalisto duonos, tad ir vėliau dažnai rašo spaudai - pirmiausia reikšdamasis kaip medikas publicistas ir kaip medicinos mokslo populiarintojas. Be to jis yra vienas socialinės higienos ir sveikatos apsaugos organizavimo vadovėlio išleidimo organizatorių bei autorių, vienas Lietuviškosios medicinos enciklopedijos konsultantų bei autorių. V.Gurauskas yra ženkliai prisidėjęs prie socialinės medicinos terminologijos kūrimo.

V.Gurauskas yra paskelbęs apie 200 mokslinių straipsnių, pateikęs 3 racionalizacinius pasiūlymus. V.Gurauskui padedant parengtos ir sėkmingai apgintos 3 kandidatinių disertacijos. Jis skaitė pranešimus tarptautiniuose kurortologų kongresuose - Italijoje, Bulgarijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje.

1974 m. V.Gurauskui buvo suteiktas docento vardas (kartu su mokslo laipsniu nostrifikuotas 1993 m.), už nuopelnus šalies sveikatos apsaugai 1978 m. - Nusipelnusio gydytojo garbės vardas; jam yra suteikta aukščiausia gydytojo organizatoriaus ir pirma gydytojo terapeuto kategorija. organizatoriaus charakteriui būdingas nuoseklus užsibrėžto tikslo siekimas, principingumas (nebijant patekti net ir didelių viršininkų nemalonėn), reiklumas sau ir pavaldiniams, duoto žodžio laikymasis. Geriausiai savo sukauptą patirtį, gabumus V.Gurauskas pritaikė bei išplėtojo nuo 1971 m. pradėjęs dirbti Lietuvos respublikinės profsajungų kurortų valdymo tarybos pirmininku. Prioritetinį dėmesį jis skyrė jaunos medicinos mokslo šakos - kurortologijos vystymui, naujų gydymo bei diagnostikos metodų diegimui į kurortinę praktiką. V.Gurausko iniciatyva šalyje pradėta diegti medicininė rehabilitacija ir kurortinė gerontologija bei kurortinė psichologija. Būdamas Lietuvos kurortų gydomosios bazės plėtimo.

Med. dr. doc. V.Gurauskas reiškėsi ir visuomeninėje veikloje: buvo Lietuvos profesinių sąjungų tarybos prezidiumo narys, Respublikos medicinos darbuotojų respublikinio komiteto narys, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Prezidiumo ir komiteto narys. Buvo apdovanotas TSRS Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pusmėnulio draugijos apdovanojimu - N.Pirogovo medaliu.

1992 m. likvidavus Lietuvos Respublikinę profsajungų kurortų valdymo tarybą, V.Gurauskas buvo pakviestas dirbti LR Seimo Sveikatos ir socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininko sekretoriumi-padėjėju. Nuo 1993 m. kovo mėn. pradėjo dirbti J.E.Respublikos Prezidento vyr. referentu sveikatos apsaugos klausimais. Aktyviai dalyvavo Sveikatos sistemos reformoje, sveikatos priežiūros įstatymų kūrime ir svarstyme. Yra prisidėjęs prie Lietuvos sveikatos programos formavimo. Buvo Lietuvos sveikatos programos tobulinimo grupės narys.

Šiuo metu V.Gurauskas yra pensijoje. Kartu su V.Meška, K.Natkevičiumi parašė ir 1997 m. išleido knygėlę "Efektyvus sveikatos stiprinimo ir reabilitavimo metodas". Vedęs. Turi 3 vaikus - sūnus Eugenijų (miręs) ir Arvydą, dukrą Dainą, 6 anūkus. Gyvena Vilniuje.

J.Stepšys